

Профессиональна союзуудай бүхы гэшүүдтэ, эрэгтэй, эмэгтэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ, инженернүүд болон техникүүдтэ, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ, наука ба культурын хүдэлмэрилэгшэдтэ, советскэ эмхи зургаануудай албахаагшадтэ

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Советдэй

Х А Н Д А Л Г А

(Түгээхэл)

кэ болон түрүү дүй дүршэлэй үгжээ байдаг бүхы шэнэ ба прогрессивнэ юмэнүүд халтад гэбэл хайша хэрэгээр шудалагдана. Шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлгээ зорингойгоор дэлгэрүүлэн, дутагдалуудтай эрид тэмсэлгэ, промшленности, транспорттын, хүдөө ажахын бүхы арга боломжонууд болон резервүүдтэ гүйсэд ашаглахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлгэ хадаа Коммунистическэ байгуулалтын замаар манай урагшаа дэвшэлтэй бүри түргэдхэкэ байна.

СССР-эй Верховно Советдэ хунгаха хунгалтыг бүхы ажаллад ажахын түсэбүүдтэ дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлэхын, продукциин өөрын үнэс хилдэрүүлхын, шанарын дээшлүүлхын түлөө, продукци үйлдбэрилгэс нилээд эхээр дээшлүүлхын тулада үйлдбэрилгын арга боломжонууд болон резервүүдтэ бүхы хэмжээгээр ашаглахын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ дэбжэлтээр тэмдэглэхэ байха гэжэ Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет этгэнэ. Социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрэхэ бүри, советскэ хүн бүхэнэй ажалдай дэбхлхын ба творческо үүсхэлэй дээшлэхэ бүри ажахын ба культурын байгуулалтын манай түсэбүүд улам амжалтаттайгаар дүүргэдхэкэ, бүхы советскэ хүнүүдэй ажана байдал улам түргэнөөр хайжарха байна.

Манай Советскэ правительство эдүүрхэ хамгаалагча ба социальна страховин хүгжөөхын тулада мүнхэн зөөрн гамнадаггүй. Манай ороной бүхы ажаллад медицинскэ түлөөлгөй тулалтамжа ба гүрэнэй зөөрөөр жэл бүри амаралта абана. Олон миллион хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад санаториуудта, амаралтын байшануудта ошхо лүтөөкөнүүдтэ түлөөлгөйгөөр ба хүнлэлтэгтэйгөөр абана. Амаралтын байшанууд болон санаториуудтай тоо жэлнээ жэлдэ олохорно. Үхибүүдэй садүүдтэ, яслинуудтэ, пионерскэ лагерьнуудтэ тэдхэлгэдэ, үбшэнэтэдэ, дайнай болон ажалдай инвалидуудтай, олон хүүгэдтэй эхэнүүдтэ тэдхэмжэ үгэлгэдэ, мүн гэр байра барилгада туйлай ехэ мүнхэн зөөрн гаргашалагдана. Гансахан дайнай хойто тээхн жэлүүдтэй туршалаа горууд болон хүдэлмэрилэгшэдтэ посёлкуудта 183 миллионшо үлүү квадратна метр нинтэ талмайтай гэр байранууд, хүдөөдэ дүрбэн миллионшо үлүү байрын гэрнүүд баригдаа. 1953 ондо гэр байра барилгада оруулагдана гүрэнэй капиталовложенинүүд, 1952 оной гаргашанууднаа 25 үлүүтэй процентээр, 1940 ондо энэ зорилгоор гаргашалагдана гаргашанууднаа дүрбэ шахуу дахин ехэ болохон байна. Гэбшье, хэглээн юмэн билэниг хангаха шаданагүй, орон дотор гэр байра үшөөл дутагдахаар. Тинмэнэ парти, правительство гэр байра барилгыг үргэнөөр дэлгэрүүлнэ, тэрэнэй хэмжээн жэлнээ жэлдэ хэлбэршгөйгөөр ургаха юм.

Дайнай хойто тээхн байгуулалтын жэлүүдтэй туршалаа парти ба правительство анхал оролдолтын ашаар манай орон дотор промшленна болон эдээ хоолой товаруудтай гүрэнэй рознично сэнүүд зургаа дахин хилдэрүүлгэдэ. Энэ хадаа ажалшалай материална ажаа байдалыс нилээд хайжаруулаа.

Советскэ профсоюзуд коммунистууд болон партинабэш хүнүүдтэй блогой кандидатуудтай түлөө голосовалхын бүхы ажалшадтэ уралаа. Энэ блогой кандидатуудтай түлөө голосовалха зуураа, биднээр советскэ аралай материална ажаа байдалтай саашааа хэлбэршгөй хайжархын түлөө, ажалшалай условинуудтай шэнээр хайжархын түлөө, ажалшалай эдүүрхэ саашадан бэхжүүлхын түлөө, гүйсэд хангагдахан ажабайдалтай түлөө, манай үхибүүдтэй зол жаргалай түлөө голосовалха байнабди.

Советскэ Союз эгээ, түрүү наукин ба культурын

орон мүн. Парти, правительство үдэр бүрийн анхалараар хүрээлэгдэн манай эрдэмтэд советскэ хүнүүдтэй аша тулада зорюулагдана шэнэ шэнэ нээлтүүдээр науке баяжуулаа.

Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство культурын бүхы туйлалтануудтэ арадай аша тулада зорюулаа тушаа саг үргэлжэ анхал оролдолго гаргана. Орон дотор культурун-гэгээрэлэй эмхи зургаануудтай—театрууд, клубууд, Культурын ордууд, библиотекнүүд, улаан буланууд, музейнууд болон кинотеатруудтай үргэн олон сеть байгуулагданахй, хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад тэндэ идейно-политическэ хэмжээгээ дээшлүүлнэ.

Коммунистууд болон партинабэш хүнүүдтэй блогой кандидатуудтай түлөө голосовалха зуураа, хунгагшад болбол советскэ наука ба культурын шэнээр халбаран мандахын түлөө голосовалха байна.

Советскэ Союз хадаа олоациональна гүрэнэй эрхмн жэшээ мүн. Манай орон национальна хөмөрөө, атаа мээ гэжэ мэдэлдэггүй. Советскэ Союзай арадууд нигта хани барисаагаар ба бэе бэдээ этгэлгэр хэтэ мүнхэдөө холбоотой. Манай ороной арадуудай эбдэршгөй хани барисаа хадаа Коммунистическэ партиин агуухэ туйлалта, тэрэнэй ленинско-сталинскэ сээ мэрэн национальна политика аша үр мүн. Советскэ профсоюзуд хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадтэ пролетарскэ интернационализмын сурталгаар хүмүүжүүлхэ зуураа, СССР-эй арадуудай хани барисаа бэхжүүлнэ.

Коммунистууд болон партинабэш хүнүүдтэй блогой кандидатуудтай түлөө голосовалха зуураа, биднээр СССР-эй арадуудай саашанхй эбдэршгөй хани барисааанай түлөө голосовалха байнабди.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхын ба бэхжүүлхын түлөө, бүхы ороноудтай хани хүршэнэрэй харилсаануудтэ хүгжөөхын ба уласхоорондын экономическэ холбоонуудтэ бэхжүүлхын түлөө тэмсэл хадаа Коммунистическэ партиин, Советскэ правительство шүүд эхээр ябуулаа байдаг эб найрамдалда дуратай политиктэ харуулжа үгэнэ. Советскэ профсоюзуд парти ба правительство гададын политиктэ халуунаар дэмжэнэ.

Коммунистууд болон партинабэш хүнүүдтэй блогой кандидатуудтай түлөө голосовалха зуураа, манай ороной ажаллад амгалан ажалтай түлөө, бүхы ороноудтай хани хүршэнэрэй харилсаануудтэ хүгжөөхын түлөө, уласхоорондын экономическэ ба культууна холбоонуудтэ саашадан хүгжөөхын, бэхжүүлхын түлөө, Советскэ Союзай, агуухэ Хятад Аралай Республикын, арадай демократийн ороноудтай хоорондоо улам ургаха ба бэхжөөжэ байгаа хани барисааанай ба харилсан тулалсалтын түлөө, эб найрамдалтай лагерин саашадан бэхжүүлхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэх эб найрамдалтай түлөө голосовалха байнабди.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет болбол манай ороной ажаллад — эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэрилэгшэд, инженернүүд болон техникүүд, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, наукин, литературын ба искусствын ажал-ябуулагшад, советскэ эмхи зургаануудай албахаагшад 1954 оной мартын 14-дэ бултадаа нэгэн хүн шэнгээр хунгалтадаа эржэ, коммунистууд болон партинабэш хүнүүдтэй блогой кандидатуудтай түлөө өөһдынгөө голосовалхыг үгжэ байха гэжэ батаар этгэнэ.

Нүхэд хунгалшад! Коммунистууд болон партинабэш хүнүүдтэй эбдэршгөй блогой кандидатуудтай түлөө голосовалха зуураа, Советскэ Союзай Коммунистическэ партине тойруулан өөһдынгөө ээргэнүүдтэ бүри нигтаар жагсаахабди.

Бултадаа хунгалтада хабаадан! Коммунистууд болон партинабэш хүнүүдтэй нэгдэмэл, эбдэршгөй буюу мандаа болотой!

Ленин — Сталинтай бок доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэрээр коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа!

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет.

Хараалагдахан хүдэлмэринүүдтэ дүүргэнэгүй

Баргажанай аймагтай Уланай сомоной Лениний ба Сталиний нэрэмжэтэ колхозууд адуу малаар олон юм. Аймаг доторхй адуу малай 40 шахуу проценттэй эдэ колхозуудта байдаг. Эдэ колхозууд жэлнээ жэлдэ нингэнгээ адуу малыс үбнэ тэжээлээр хүсэд дүүрэнээр хангажа шаддаггүй. Тэрэн дээрлээ боложо, үблэлэй ба хабарай сагта тэднэ олоороо гаргалдаг байна. Шалтагаанин юуб гэхэдэ, эдэ колхозуудтай сабшалангай газарнууд хүүдэй үдэ муудаа, тэднэниг хайжаруулхын тула марьшэ хүдэлмэри ябуулагданагүй. Тинмэнэ хэдэн зуугаад гектар сабшалангай талмай намагжахан ба хадхууртай хара харгашаанда дарагдахан байха юм. Үбнэ хурялгын үдэ эндэ машина ябуулхын аргагүй байдаг. Тинмэнэ эдэ колхозууд үбнэ хурялгатай хүнлэгэнгүй, түсөө мнил 40—50 процент дүүргэдэг.

Малажалыс саашадан хүгжөөхэ хэрэгтэ тухын түрүү тэжээлэй бата бэх база байгуулга угаа ехэ удхашанартай гэжэ КПСС-эй Центральна Комитетэй сентябрьска Пленумэй тогтоол соо заагдахан байна. Энэ заагаринь бодотоор бөөлүүлхын тула дурсагдаша колхозууд ба Куйтунска МТС нилээд ехэ хэмжээр-ябуулануудтэ хараалдан байха юм. 1953—1954 онуудта

Куйтунска МТС өөрынгөө хүсэтэ техникис хэрэглэн, харьяата колхозуудтайнгаа сабшалангай газарнуудтэ хайжаруулха талаар ехээн хүдэлмэри хэхэ гэжэ хараалхан байгаа. Эгээр түрүүн 2000 гектар сабшалангай газар уналхын тула үнэргшэ намар хэдэн арбаад километртэ кубар канаванууд татагдаха, мүн 900 гектар талмай бургашаа нөөгүүд отологдохо, 750 гектар намагтай газар хатагдаха ба 25 гектар газар харгашаннаа сээрлэгдэхэ байхан юм.

Эдэ хараалагдахан хүдэлмэринүүдтэй ехэнхын дүүргэгдэн байха аад, өөдтэй юмэ хэгдэггүй. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ үнгэрэгшэ намартаа арбаад километрн кубар канав татаад, МТС-эй дирекцин (директор нүхэр Сабылин) ланаагаа амаршоо. Уланай сомоной колхозуудтай сабшалан дээрэ мүнөө үблөөдхэс нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулагдана (хотой байгаа). Жэшээ, зундаа уна голый үрлэхэдэ үбнэ хурялгын машина эмсэгүүдс сабшалангай газарта абаашахан бэрхэтэй байдаг хадаа, үблээд эндэхн харгынүүдтэ зааха, гол горхонууд дээрүүр табиха хүүргын материалнуудтэ бэлдэхэ хэрэгтэй байгаа. Тээд мүнөө юуншье хэгдэнэгүй. Гадна, тус МТС хаана, ямар хэмжээнэй хүдэлмэри

ябуулагдаха гэжэ мүнөө болотор тодорхойлоогүй байнаар.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Куйтунска МТС үбнэ хурялгын хүдэлмэрин сабшалангаар мнил 11 процент, тармалгаар 3 процент дүүргэнэ байна. Эпэнэй шалтагаанин нүхэр Сабылин юугээр тайлбарилнаб гэхэдэ, Уланай сомоной колхозуудтай сабшалан хайжаруулагдаагүй, тэндэхн харгынүүдтэ муу дээрлээ трактор машинны абахаар бэшэ байгаа гэжэ хэлэдэ. Тээд энэ хүдэлмэрин ябуулахын тула эгээр түрүүн МТС-эй уялгатай байнэ нүхэр Сабылин юундэ мартана гэшэб?

Уланай сомоной колхозууд нингэнгээ адуу малда тэжээлэй бата бэх база байгуулхын тула нилээд ехэ хүдэлмэри хэхэ байна. Тинмэнэ МТС-эй тулаламжагүйгөөр энэ шухала асуудалыс эндэхн колхозууд өөһдынгөө хүсөөр шийдхэжэ, нингэнгээ олон мянган адуу малыс үбнэ тэжээлээр гүйсэд хангажа шадхагүй байна.

МТС-эй директор нүхэр Сабылин энэ шухала перспективнэ хүдэлмэринэ үлгээтэй дээрэ тооложо, колхозуудтай баталхан тогворнуудтай ёшоор сабшалан хайжаруулхын ба үбнэ хурялгын хүдэлмэриг эзэн ёшоор халдааг болохо уялгатай.

С. Бадмаев, Баргажанай аймагтай Уланай сомонойд түрүүлэ шэ.

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министруудтэй Советдэй ба РСФСР Министруудтэй Советдэй зарлахан хүдөө ажахын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөн

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министруудтэй Советдэй зарлахан хүдөө ажахын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөн Москвада, Кремльско Ехэ ордон соо февралын 12-то хүдэлмэрээ үргэлжлүүлэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад хүдөө ажахын культурануудай ургасые, малажалай ашаг шэмые дээшлүүлхэ тухай РСФСР-эй Министруудтэй Советдэй түрүүлгшын нэгдэхн орлошо, РСФСР-эй Хүдөө ажахын министр нүхэр Лобановай элидхэл зүбшэн хэлсэбэ.

Үгэ хэлэнэ колхозуудтай түрүүлгшэнэр, агрономууд, совхозуудай директорнууд, трактористнууд, хаалишад, хүдөө ажахын органуудай хүдэлмэрилэгшэд ба эрдэмтэд КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шийдхэбэринэ бодотоор бөөлүүлхын түлөө абажа байхан бодото хэмжээр-ябууланууд тухайгаа хөөрнэ, хүдэлмэрингөө дүй дүршэл андалдана, дутагдалнуудтэ тэмдэглэнэ, республикын хүдөө ажахыс саашадан хайжаруулха тушаа дурадхалнуудтэ оруулна.

Вологодскэ областин хүдөө ажахын областной управлениин начальнигай орлогшо нүхэр Булгаков МТС-үүд ба колхозуудтэ бэхжүүлгээр область дотор хэгдэнэ хүдэлмэри тухай хөөрөө. Нүүдтэй үдэ промшленна предпринимчууднаа 2 мянга гаран мэрэгжэлтэд колхозууд ба МТС-үүдтэ элгээгдээ. Механизациин училишинуудта ба МТС-үүдтэ курсангуудта 2849 трактористнууд нуралсажа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ хэдэ хэдэн колхозууд малайгааа тоо толгой олошоруулха ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшлүүлхэ даалгабаринуудаа амжалтаттайгаар дүүргэ.

«Буденновскэ колхозой фермэс даагша, Социалистическэ Ажалай Герой Александр Евгеньевна Люскова 22 жэлтэй турша соо фермэдэ хүдэлхэ зуураа, 3500 үлүүтэй племеншй түлүүдтэ тулжүүлэ. Олон жэлтэй турша соо нүхэр Люскова эхэ гахай бүхэнгөө дунда ээргээр 28—30 поршооно абажа тулжүүлжэ байна. Эхэ гахай бүхэнгөө энэ колхозой абадаг мүнхэн дохд жэлдэ 9—10 мянган түхэрнэ болон.

Малажалыс эрид шүүд хүгжөөхын тула областноймной ехэнэ резервүүд бии, — гэжэ үгэ хэлэгшэ хэлэнэ, — гэбшье, тухын түрүүн тэжээлэй базын гэгдэлтэй байхан дээрлээ олон районуудта малажал үшөө хангалтагүй байдалтай байна. Хээрнэ тэжээлэй газарнууд дээрэ мелиоративна ехэ хүдэлмэринүүдтэ хэхэ хэрэгтэй, тээд энэ хэрэгтэ тулалдамжаа үзүүлхэ тушаа областной организацинуудтай нэгэнгээ бэшэ халдахада Хүдөө ажахын министрестэ бодото харюу этгэнэгүй.

Удмуртска АССР-эй Воткинскэ районотой «Новая жизнь» колхозой эвсөөной нүхэр Тулова лэн үргүүлгэ дүй дүршэл тухайгаа хэлэбэ. Колхозой томодохлохын урда тээ гектар бүрингөө лэной үрлэнэй ба волюнгогой ургас 3—4 центнерлээ дээшэ гаралдаггүй байгаа наа, нүүдлын жэлүүдтэ 6—7 центнер ургас абахан байна. Тинхэдэ үнгэрэгшэ

жэлдэ ганданги зунай болобошье, 68 гектар талмай дээрлээ колхоз га бүринг 10.4 центнер волюнго ба 8.6 центнер үрлээ хурялан байна. Волюнго тушааха түсбэ 180 процент дүүргэгдэнэ, тинхэдэ үрлэн түсбэтэ орходоо 14 дахин үлүү ехээр тушаагдахан байха юм. Лэной гектар бүхэнгөө артель 27 мянган түхэрнэй оло доход абаа.

Хэдэ хэдэн агротехническэ хэмжээр-ябуулануудтэ хэрлэглэнэй ба үрлэнэ тарилгада бэлдхэхэлээ эхилээд, бэлэн болохон волюнго лэной заводуудта тушааха үе болотор лэной хойнохоо хайнаар харуулананай ашаар нимэ үр дүнгүүд туйлагдахан байна.

Тарилгын талмайе үргэдхэхэ ба хүрлэнэй шанарыс хайжаруулха арга боломжонууд тухай нүхэр Тулова хэлэнэ. Республикын территория дээрэ эвсөөной, шэнэ ба намагтай газарай торфын запасууд бии, тээд мелиоративна хүдэлмэринүүдтэ хэхэ, торф ба эвсөөной малтаха, үтэгжүүлгэнүүдтэ буйлуулжа, полинуудта оруулха машинанууд дутана.

Малажалай талаар научно-шэнжэлэлтэй Бүхэсоюзна институтай директор, профессор Кузнецов үгэ үгтэбэ.

Манай орон дотор советскэ үе соо малай 36 шэнэ үлгэрнүүд бии болгодоо, тээ ашаг шэмэ ехээр үгдэгөөрөө нлгарна гэжэ тэрэ хэлэнэ. Эдэ үлгэрнүүдтэ түргэнөөр олошоруулха хэрэгтэй. Гэхэлэй хамта, хэдэн зуун жэлтэй турша соо нотагай условино, заримдаа тон шөрүүн условино таарахан, мүнөө бии байгша үлгэрнүүдтэ хайжаруулха гэжэ мүн лэ шухала зорилго болон. Гэхэ зуура, наука эмхи зургаанууд племеншй фермэнуудтэй хүдэлмэринэ хайжаруулха тушаа олон дурадхалнууд ба методуудтэ зохиообошье, малажалтай варна фермэнүүдтэ анхалатаа багаар хандуулаа. Нүүнэ тононгые дээшлүүлхэ проблемэ, мүн тэрлэнэ олон мал дээрэ туршагдахан искусственнаар үржүүлгын методтэ нэбтэрүүлгэ илангала шухала хэрэг болон. Машинно-тракторна станцинуудтай дэргэдэ малые искусственнаар үржүүлгын томодохлохон пунктуудтэ эмхидхэхэ гэжэ нүхэр Кузнецов дурадхала.

УССР-эй Черкаска областин Золотоношскэ районотой «Большевик» гэжэ хүдөө ажахын артелиин хаалишан нүхэр Рева үгэ хэлэбэ. Украинн олон мянган тосхонууд шэнги мүн манайшье Дмитровка тосхон дүүрэн баяр жаргалтай байдалаар ажаууна гэжэ тэрэ хөөрнэ. «Большевик» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхозинуудтэ КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шийдхэбэринэ бодотоор бөөлүүлхын түлөө тон ехэ дэбжэлтэйгээр ажаллажа байна. Ажахын бүхы халбаринууд, илангала малажал амжалтаттайгаар хүгжөөгдэнэ. Үнөөн бүхэнгөө дунда ээргээр 3064 литр хүн наагдадаг болоо. Тинхэдэ мүнөө СССР-эй Верховно Советдэ депутатта кандидатадэ дэбжүүлэгдэн суута хаалишан Евдокия Кириченко үнгэрэгшэ жэлдэ үнөөн бүрингөө 7585 литр хү наагаа. Би тэрэнэй

жэшээгээр үнөөдтэ түрүү нааха шадбаритай болооб нүхэр Рева хэлэнэ. Үнгэрэгшэ дэ үнөөн бүрингөө 7302 литр наагаа, мүнөө жэлдэ 7500 литр нааха уялга нүхэр Рева абаа. Гаяа нэрэгтэй түрэгтэйгөөр дүхэб гэжэ энэ хаалишан мэдүүлэ.

Зүблөөндэ ерэхынми урда нэ,— гэжэ дүүргэхэ дээрэ Рева хэлэнэ,— Орловскэ област Московскэ районотой, Швернигэй рэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин рашаднаа манай колхоздо бэрэ нэн. Тэдэнэр манай колхоз мүрысэхэ ба хүдэлмэрингөө дүршэл андалдаха дуратай бай тухайгаа бэшэ. Билэнэртэ энэ тэй бэшг гэшэ. Энэ хадаа агу ород арадай украинска арада тэ бэх хани барисааа үшөө нгэрлэнэ. «Большевик» колхозууд орловскэ колхозинууд уряаа гүнзэгы баяртайгаар хуаана.

Орловскэ областин Кропкин районотой «Путь к красноту» колхозой түрүүлгшэ нүхэр Леженэ хүдөө ажахын артелиин оло баритай ажахы тухай хөөрнэ. Дэ улаха тарилгада ехэ амх хандуулагдана. Энэ культу тарилгааа ехэ оло доход орууладаг: үнгэрэгшэ жэлдэ энэ кулараа колхоз 2844 мянган түхэрнэ тинхэдэ гектар бүхэнгөөн 15800 хэрнэй доход абахан байна.

Мүн колхозой нингын ажаа байга, жэл бүри капитална ажал нилдэ ехэ мүнхэн оруулагдана. Эбдэртэ бодо малай, хонийой ба хонийой племеншй түлүүдтэ худалдан абаа. Үнөөдэй байха стандарт байра, электрин хүсөөр хангаа зал, агаараар хүдэлхэ меттэ барилгалан ба автоуламжэ түхээрлэгдэн байна.

Колхоздо 5—10 жэлдэ худалдэ бригадайрнууд ба эвсөөнойнуудтай саг үргэлжын кадр байгуулагдаа. Колхозой табан шүүд Социалистическэ Ажалай ордууд юм, 167 хүн ордууд медальнуудаар шагнагданхай.

Най байханаа харуулхатаа та, улаа хурялгын машинанууд гаргалга түргэдхэхэ ба област уланай заводуудтэ барилга түрнөөр дүүргэхэ тухай асуудал нүхэр Леженков табиба.

Үглөнэй заседани дээрэ тэрлэн Московскэ областин Горьковский нэрэмжэтэ колхозой ахалашэроном нүхэр Филатов, профессор Эдельштейн, Саратовска област Новоузенска районотой Воронцов нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгшэ нүхэр Китаев гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Хүдөө ажахын урда Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство табихан зорилгонууд амжалтаттайгаар дүүргэхын промшленническэ мүрысөө эмхидхэс уралаан, РСФСР-эй бүхы хознигууд ба колхозинуудтэ МТС-үүдтэй хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын мэрэгжэлтэдтэ мандахан Хандалгын текст зохиоо тула зүблөөндэ хабаадагшадтэ радхалаар комисси байгуулагдана.

(ТАСС)

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ХУНГАХА ХУНГАЛТЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Улам ехэ продукци үйлдбэрлхын түлөө

Улан-Удын пивын заводой хүдэлмэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, шэнэ жэлтэй түрүүшын үдэрнүүдтэ эхилэн хайнаар ажаллана. Тэднэр үйлдбэрилгын талмайн квадратна метр бүхэнгөө пивэ, квас болон бусад унда гаргалгыс нилээд дээшлүүлхэ гэгшэ зорилго урдаа табихнай.

Энэ зорилгыс бөөлүүлхын тулада үйлдбэрлхын бии байхан талмайнууд дээрэ шэнэ механизмууд болон түхээрлэгшүүд тодхогодоно. Баяхан заводой цехүүд соо 6 шэнэ түхээрлэгшэ тодхогодо. Ингэжэ пивэ шаналга жэл соо 70 мянган литрээр ехэ болохо юм.

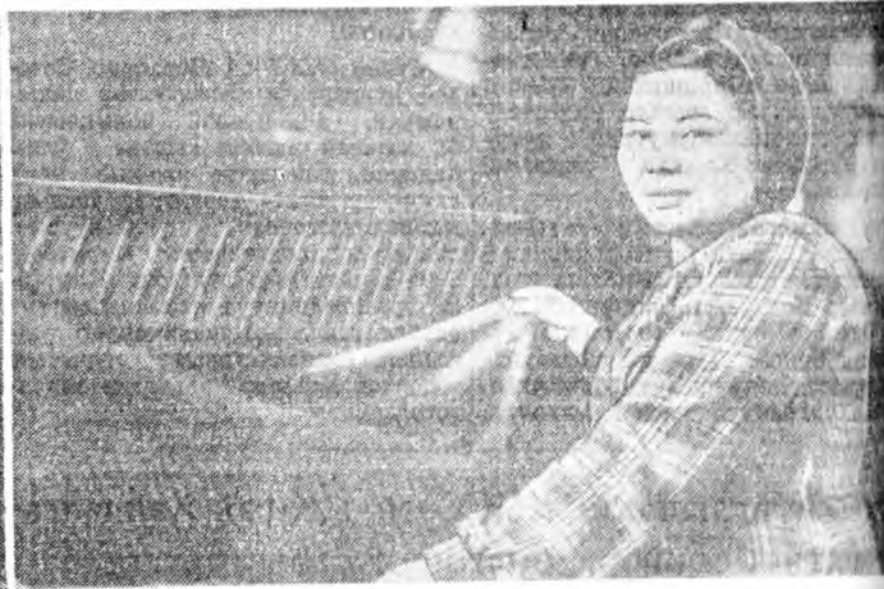
Продукци үйлдбэрлхын дээшлэхэтэй хамта мэрэгжэл ехэтэй хүдэлмэрилэгшэд хэрэгтэй болон.

Тинмэнэ хүдэлмэрилэгшэд мэрэгжэжэ дээшлүүлхэ зорилгоор энэ недели бүхэндэ техникескэ нуралсал үнгэрэгдэнэ.

Заводой хүдэлмэрилэгшэдтэ да хунгалтын урда тээ дэлгэрхэ мүрысөөн улам үргэдхэжэ, яни наарада мянга гаран литр пивэ сзбөө гадуур үйлдбэрлэлтэ. Пивэ шаналгын цехын хүдэлмэрилэгшэ шэнэ Честякова, пивэ шэлдэ лэгшэд нүхэд Пешеница, Карева гэгшэд халаанайнгаа дугабаринэ холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Л. Бондаренко

Сэмбын фабрикада

СССР-эй Верховно Советдэ хунгаха хунгалтын хүндэ-лэдэ социалистическэ мүрысөөн Улаан-Удын самбин фабрикада үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Халаанайнгаа даалгабаринэ үлүүлэн дүүргэгшад уларөө үдэртэ олохорно. Эндэ 8-дахн жэлдэ хүдэлмэрилэгшэ байхан А. Д. Баталова нооно

аараха үдэр бүрингөө нормые 150 процент дүүргэнэ. Мүн З. Т. Алферова нахалдахан сэмба утааглалар нормой 130—140 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ажалай минатор А. Д. Баталова (хүд-гарбаа), З. Т. Алферова гэгшэд.

З. Зосинагай фото.

УРАГ ДЭЭРЭ: «Бооператор-комсомолец» артелиин хангалма мастер-агитатор Н. Шитилова партиин ЦК-гэй хандалгы валуу хунгагшадта уншажа байна. С. Марковай фото.

Бүхы хунгагшадта КПСС-эй ЦК-гэй хандаһан хандалгада Бурят-Монголой ажалшадтай харюу

Иволгын колхознигуудай ба механизаторнуудай ажалай дэбжэлтэ

СССР-эй Верховно Советтэ хунгалтаттай дашарамдуулан хунгалтада партиин ЦК-гэй хандаһан хандалгы Иволгын аймаг колхознигууд ба механизаторнууд ажахын ба политическэ хандалга ехэ дэбжэлтэйтэйгээр унша.

Хандалгын харюуда Иволгын ЦК-эй механизаторнууд трактор хандалгын түсэбтэ Советскэ Армиин Удэр — февралын 23 хүртэ, Саянтын МТС-эй механизаторнууд — февралын 20 хүртэ, Түрүүн дүүргэхэ гэгээн уялга-уулса абаад, хэлэһэн үгэлөө хүртэл тула оролдожо байна. Жэ-

шээлхэдэ, трактор заһабарилга дээрэ уловоной методээр хүдэлмэрилжэ байһан Иволгын МТС-эй механизаторнууд Бальчинов, Стулаков, Лобсанов гэгшэд партиин ЦК-гэй хандалгада харюу болгон үдэрэйнгөө нормонууды 120 — 140 процент хүртээр дүүргэнэ.

Энэ аймагтай Сталиний нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүд (түрүүлэгшэнь нүхэр Халзанов) партиин ЦК-гэй хандалгы халуулаар угтаж, мартын нэгэн хүртээр хабарай тарилгада бэлдэхэй бүхы хүдэлмэринэ сүм дүүргэхэ, малай үбэлжэлгы жэжээтэ найнаар үдэр-үдэр уялганууды абаба.

Тэндэ 100 толгой үхэрэй байха типовой байра хаяхан бариха дүүргэдэ. Колхозой адуу мал гээлтэ хоролтоггүйгээр оидо орожо байна.

КПСС-эй ЦК-гэй хандалгы зүбшэн хэлсэһэн суглаан дээрэ энэ колхозой ахалагша наалишан нүхэр Бадмачиренова ингэжэ хэлэбэ:

— Бидэнэр ехэ ба харюусалгатай уялганууды абаадби. Эдэ уялгануудад нэрэтэй түрэтэйгээр дүүргэһэн түлөө бүхы хүсэ шадалаа гарган хүдэлмэрилхэбди.

Н. Михалев.
Б. Цыренов.

Хунгалтада бэлдхэл улам үргэнөөр ябуулагдана

ЦАКИР. (Телефоноор абтаба). Захаров аймагтай ажалшад Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетэй бүхы хунгалтада хандаһан хандалгы улаулаар угтаба. Мүнөө аймагтай хандалга КПСС-эй ЦК-гэй хандалгы ехэ дэбжэлтэйтэйгээр унша.

Үгэрһэн субботодо аймагтай ЦАКИР тосхойн хунгуулин тосгойго гой хайханаар шэмэглэгшэ агитпункт соо 100 гаран хүн тарлажа, тус хандалгатай танилца. Аймагтосхойн финансовы хандалгы даагша нүхэр Доржиев КПСС-эй ЦК-гэй хандалгын толи-

логдоһон газетэ хунгагшадта уншажа үгөө. Улаан хунгагшад хонирхолтой концерт хараа.

Мүн тэрэшлэн Мылэ-Бортон сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздой хунгуулин тосгойго агитпункт соо олоно зоной хабаадлагатай митинг олобо. Митингтэ хабаадлагад лекци шагнажа, КПСС-эй ЦК-гэй хандалгатай танилцаһан, улаан концерт хараһан байна.

Аймагтай колхозууд, эмхи зургаанууд болон предприятинуудта агитаторнууд хунгагшадые сулгуулжа, бүхы хунгагшадта КПСС-эй ЦК-гэй хандаһан хандалгы тайлбарилан ойлгуулна. Мүнөө аймагтай хун-

гуулин участок бүхэндэ СССР-эй Верховно Советтэ хунгагша хунгалтада бэлдхэл үргэнөөр ябуулагдана байна. Хунгуулин тосгойго бүхэндэ хунгагшадтай список зохёогдожо дүүрэг агитпунктууд найнаар түхээрэгдэ. Агитаторнууд хунгагшадтай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри элбхитэйгээр ябуулна.

СССР-эй Верховно Советтэ хунгагша хунгалтын хүндэлхэдэ дэлгэрэн социалистическэ мурысөөн хүдэлмэришэд, малшад болон тарьяан-ажалай бригадын гэгшүүдэй, барилгашадтай дунда үдэр ерөөх бүри улам үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Т. Карелин.

Абаһан уялгана дүүргэжэ байна

КХТА. (Телефоноор абтаба). ЦАКИР МТС-эй механизаторнууд хунгалтада КПСС-эй ЦК-гэй хандаһан хандалгы радио-улаулаар угтаба, энээндэ харюу болон Советскэ Армиин үдэр хүртээр

11 трактор заһабарилан гаргажа, жэлэйнгэ түсэбтэ 100 процент дүүргэхэ уялга абаһан байна.

Трактор заһабарилга дээрэ илангаяа моторно цех найнаар хүдэлмэрилнэ. Энэ цехын карбюра-

тор заһабарилгын группала хүдэлмэрилжэ байһан нүхэр Гунтунов болон бусад механизаторнууд нормоёо 140—150 процент дүүргэнэ.

Б. Ширеторов.

Манай колхозой амжалтанууд ба саашанхи зорилгонууд

Манай ороной колхозно тосхой ажалшад хүдөө ажахыг хүдэлмэрилжэ туслаа КПСС-эй ЦК-гэй сепарат Пленумээр хараалагдаһан хандалгы ехэ программы бэлдүүлгэдэ хуу хүсээ элүүлхэй.

Колхозно үйлдбэринэ түргэнөөр түгшөөлтэ иматгал хүдөө ажахын үйлдбэринэ Уставы наринаар сахилга, тэрэнэй эрилтүүдэй ёһоор шийтхэн зөөринэ арьбадахын, колхозно болон гүрэнэй машина техникэ дүрэн хушөөн ашаглажа түүдэд колхозник бүхэнэй үдэр сэдхэлээр оролдоһонхоо уламдаха байна гэжэ манай тосхойгодоһон колхозой үгэрһэн жэлэй хүдэлмэрин дүнгүүд үшөө далай баталан харуулаа.

Манай колхозой гэгшүүд хүдөө ажахыг хүгжөөлгөөр КПСС-эй ЦК-гэй зорилгонууды бэлдүүлсэһэн тулаа бүхы советскэ ардагша хамта хүсэ шадалаа гамнангүй амжалтада байна. Нёдондо манай колхоз ажахынгаа гол халбари — малшад хүгжөөлгөөр зарим тэдэ амжалтанууды туйлаа, 1952 онойд амжалтоо үргэнөөр жэлдэ колхозной эбэртэ бодо малай тоо толгой — 8,6 процентээр, тэрэ тоодо үнэдэй — 48, хонидой — 9,1 процентээр тэрэ тоодо эхэ хонидой — 55, гахайнуудай — 79 процент, шубуудай — 44,6 процентээр адуу модой — 7,2 процентээр, тэрэ тоодо гүүнүүдэй — 35 процентээр ошооруулагдана.

Нитын малай ашаг шэмэ үгэлгэ дэжүүлхэдэ талаар зарим түрүү малшад найн амжалтанууды туйлаа. Жэшээлхэдэ, наалишан

Долгор Цыренова даажа байһан 15 үнэһнээ 15 тугал абаһан, нутагай үүлтэрэй үнэһэн бүриһөө жэл соо 700 литр һу нааһан байна. Наалишад Дулма Шагжеева, Долгор Цыренова гэгшэд нутагай үүлтэрэй үнэһэн бүриһөө жэлдэ 600—650 литр һу нааһан.

Энэ жэлдэ түрүү наалишад үүсхэлээр манай колхоздо тугалнууды эхэһэнь налгажа түлжүүлдэг арга эгээн түрүүшынхэ хэрэглэгдэжэ эхилбэ. Базаржап Тулонов, Цыбекжан Будаев гэгшэдэй даажа байдаг һу ехэтэй үнэдэй гүүртэнүүдтэ энэ арга мүнөө амжалтатгайгаар хэрэглэгдэжэ байна. Тэрэнэй ашаар тугалнууд түргэнөөр томожоно, үнэдэй һу үгэлгэ горьтойгоор дэжэлнэ. Зарим үнэд мүнөө үбэлэй сагта сүүдхэдэ 8—9 литр һу үгэнэ. Мүнөө тугалнууды түлжүүлхэ ба үнэдэе нааха түрүү арганууды хэрэглэжэ байһан эдэ гүүртэнүүдэй наалишад Долгор Гармаева, Улита Злыгостева, Долгор Гырылова, Марьяна Карнакова, Пелагея Видулина гэгшэд СССР-эй Верховно Советтэ хунгагша хунгалтын хүндэлхэдэ колхозой наалишадтай дунда дэлгэрэн социалистическэ мурысөөндэ түрүүлжэ ябана.

Колхозой суута гахайшан Евдоким Афанасьевич Максимов үгэрһэн жэлдэ даажа байһан 10 эхэ гахайнаа хамта 172 поршоонхо абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлэ. Тэрэнэй оролдотойгоор ажаллаһан ашаар колхозной гахай үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбтэ үлүүлэн дүүргэһэн байна. Нүхэр Максимов нёдондо үгэрэгдэһэн хүдөө ажа-

хын республиканска выставкэдэ хабаадажа, түл абажаар гахайшадтай дунда түрүү һуури эзэлэ. Мүнөө тэрэ 6 эхэ гахай түрүүлжэ, 80 гаран поршоонхо абаад, бултын хүйтэн байрада түлжүүлжэ байна.

Тинхэдэ аймаг соогоо сууда гаранган манай түрүү адуушад Бадмажап Аюшеев, Игнатий Карнаков, Санжа Цыденов гэгшэд үнэрэгшэ жэлдэ эрхим амжалта туйлаа. Тэдэнэр хаража байһан 100 гүүн бүхэнһөө 96-наа 100 хүртээр унага абаа.

Малай колхозой түрүүшүүлэй амжалтанууды үшөөшөө олоор хараулажа болохо байна. Энээн дээрһээ харахад колхозной ойрын жэлүүдтэ нитынгээ малай тоо толгойе горьтойгоор олошуруулха, ашаг шэмэнь эрид дэжүүлхэ аргатай. Саашаада түрүү малшадтай, нэн түрүүндэ, колхознойгоо түрүүшүүлэй хүдэлмэрин дүй дүршлэе үргэнөөр дэлгэрүүлхын түлөө бүри оролдотойгоор тэмсэхэбди.

КПСС-эй Центральна Комитетэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ шийдхэбэринүүдээр зоригжоһон манай колхозой гэгшүүд энэ жэлэй малай үбэлжэлгыг эхмхитэйгээр үгэрэгжэ, нэгшэе толгой мал гарзалуулахгүй, шэнэ абаһан түлүүндэ бултын бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ уялга абаа һэн. Тини энэ жэлдэ үнэдэй тоо толгойе 13,8 процент, хоний амадай — 14, гахайнуудай — 7, шубуудай — 33 процент олошуруулха зорилго табигдана байна. Галча, малай ашаг шэмэе дэжүүлхэдэ талаар

Бурят-Монголой АССР-эй түүхын нэгэдэхэ томой гар бэшэг зүбшэн хэлсэгдэбэ

Бурят-Монголой культурын научно-шэнжэлгын институт Бурят-Монголой түүхын нэгэдэхэ томой гар бэшэг зүбшэн хэлсэгдэһэн Улан-Удэ городто февралын 9—10-най үдэрнүүдтэ үнгэргэбэ. Зүбшэн хэлсэгдэһэн СССР-эй Наукануудай академиин түлөөлэгшэд профессор Токарев, докторант Дылыков, городой научна хүдэлмэрилэгшэд, түүхэ заадаг багшанар ба бусад городской интеллигентнэр олоороо хабаадалсаа.

Научна ойлгомжынгоо талаар шэнжэлэн үзэһэн материал болон баримтануудайнгаа баялигаар нэгэдэхэ томой заһагдан бэшэгдэһэн гар бэшэг түрүүн хэлсэгдэжэ гараһан томойхилоо орхолоо нилээд найжараа гэжэ үгэ хэлсгэд тэмдэглэ. Гэбэшье, тус номой бүлэгүүдтэ үшөөл горьтой дутагдалнуудай бии байһыг үгэ хэлсгэд элэрүүлбэ.

Зүбшэн хэлсэгдэһэн музейн директор нүхэр Костырев, түүхын наукуудай кандидатуд нүхэр Шатилов, Рыгдолов, Егунов, Асалханов, Герасимова, Улымжиев, Тышкитов, Тимофеева, Цыбинов, филологическа наукуудай кандидатуд нүхэр Хамаганов, Элиасов, Хомонов, педагогическа наукуудай кандидат доцент нүхэр Уланов, юридическэ наукуудай кандидат нүхэр Бартанова, экономическа наукуудай кандидат нүхэр Малахинов, областной партийна хургуулин багшанар нүхэр Кузнецов ба Кузнецкий, педагогическа институттай научна хүдэлмэрилэгшэд нүхэр Бартанов, Дирхеев, научна ба политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын Бурят-Монголой отделеини референт нүхэр Могордов, БМАССР-эй Министртүүдэй Советтэ түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Мологов, мүн БМАССР-эй Министртүүдэй Советтэ хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Мангутов болон зүбшэн хэлсэгдэһэн томой зарим бүлэгүүдтэ бэшэһэн авторнууд доцент нүхэр Кудрявцев, нүхэр Румянцев гэгшэд үгэ хэлэбэ. Засадаһан түгшээлдэ СССР-эй Наукуудай академиин докторант нүхэр С. Д. Дылыков, түүхын наукуудай доктор, профессор нүхэр С. А. Токарев гэгшэд Бурят-Монголой түүхын заһагдан зохёогдоһон нэгэдэхэ томой гар бэшэе найжаруулха талаар үнэтэй дуралхалнууды, заабаринууды оруулба.

Хаалтаттай байдаг клуб

Бичурын аймагтай Ара-Хэрээтын сомоной Ждановай нэрэмжэтэ колхозой тарьяанажалай хоёрдох бригада дээрэ гэмгүй клуб бии юм. Тус клуб ходо хаалтаттай, жэбэршэһэн томо хара суургаар суургаалай байдаг. Үбэлдөө түлхэ түлэһэй бэлдэгдэгүй дээрһээ, клуб түлгүлдэнгүй.

Клубта культурина хэрэгсэлүүд тон хомор, шатар, домино гэхэ мэтэ нүүд оролдоо угы юм. Мүн газетүүд са соогоо абтанагүй. Энэ биллиард бии аад, колхозой правлени соо байдаг.

Клубы даагша нүхэр Норбесов хүдэлмэрэ найжаруулха гэжэ оролдонгүй.

О. Ленхониев,
Д. Гомбоев.

Механизаторнуудай хүдэлмэрин ба ажаһуудалай условиныуды ажаһуугүй

Эгэтын МТС-эй дирекци коллективнэ договороор абаһан уялгая дүүргэнэгүй

Эгэтын машинно-тракторна станцин механизаторнуудай коллектив нёдондо хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэ нилээд амжалтатгайгаар дүүргэһэн байха юм. Мүнөө трактор заһабарилгын түсэбтэ болзорноон урид, январин 20-до дүүргэ. Тинхэтэй хамта механизаторнуудай ажалай бүтээсэ дэжэллэ. 1952 оной IV кварталтай сасуулхад 1953 оной IV кварталда заһабарилгын хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ 15,6 процентээр дэжэллэ. Заһабарилгын хүдэлмэришэд. М. Базаров, Б. Дондоков, Н. Дашинмаев, Б. Дамбаев болон бусад эршэмтэйгээр ажаллажа, даалгабарьяа ходоодо 150—315 процент хүртээр дүүргэнэ.

Мүнөө МТС-эй механизаторнууд комбайнууд болон хүдөө ажахын машинанууды найн шанартайгаар заһабарилжа, СССР-эй Верховно Советтэ хунгагша хунгалтыг үйлдбэрин амжалтатгайгаар угтаж түлөө оролдожо байна. Эдэ бүхы баримтанууд хадаа коллективнэ договороор абаһан уялгануудад МТС-эй хүдэлмэришэд ба механизаторнуудай хүдэтэйгөөр дүүргэжэ байһанин харуулна. Эгэтын МТС-эй администраци договороор абаһан уялгаяа хэр ээргэ дүүргэжэ байна гэжэ асуултай болоно.

Профсоюзна организациин тоосоот-хунгуулин суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн МТС-эй хүдэлмэришэд Ламуханов, Пунсуклов, Козлов, Шубин болон бусад коллективнэ договороор абаһан уялгаяа дүүргэлдэ МТС-эй директор нүхэр Бимбаев хайша хэрэгээр, хойроогоор хандаһа гэжэ шүүмжлэ. Полевой хүдэлмэринүүдтэ үдэ, мүн заһабарилгын үдэ механизаторнуудай хүдэлмэрин болон ажаһуудалай услови найжаруулха тушаа хүдэлмэриншэдэй комитетэй ба профсоюзай обкомой зүгһөө нэгтэ бэшэ эрилтэ хэлдэһэн байгаа. Тээд энэ эрилтэ МТС-эй директорай анхаралда абтангүй үлэшэһэн байха юм.

МТС-эй директор нүхэр Бимбаев найм хайхарамжагүйгөөр хандаһанай гэмээр олонхи хүдэлмэришэд үбэлдэ бэлдхэгдэгүй муу байра соо хүдэлмэрилжэ байна. Ажалы хамгаалха ба техникы аюулгүйе сахиха талаар ажалай хуули журамай нормонууды МТС-эй администраци жэлһээ жэл-

дэ эбдэнэ. Жэшээлхэдэ, электрогагналгын цехтэ хүдэлмэришэдэ электрогагнуршан нүхэр Базаров цех соогоо гэрэл болон вентиляциин үгы дээрһээ үбэлэй хүйтэндэ үүдээ нэггэдэ хүдэлмэрилхэ баатай болоно. Мүн токарна цехын түхээрлэгшүүд техникын аюулгүйе сахиха халхабшагүй байха юм.

Тэрэшлэн ажалшадта амарха эрхэ хангаһан Советскэ Конституциин эрилтэ эбдэгдэн, трактор болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгын эхилһэн түрүүшын үдэрһөө хойшо амаралтын үдэрнүүдэ хэрэглэгшгүй хүдэлмэрилхэ захиралта дирекциин зүгһөө үгтэһэн байна. Тэрэһээ боложо МТС-эй хүдэлмэришэд 1953 оной ноябрийн 10-наа декабрийн 30 хүртээр амаралтгүйгөөр хүдэлмэриллөө. Зарим комбайнернуудын ээлжээтэ болон нэмэлтэ амаралтанууды абаагүй байһаар. Мүн механизаторнууд тусхай гутал хубсаһа, мыль болон бусад зүйлнүүдэ абаһагүй. МТС-эй дирекци хүдэлмэришэдэйнгөө салин хульһы саг соонь түлээнгүй.

МТС-эй зарим хүдэлмэрилэгшэд тоосооной болон ажалай кнжжэ-нүүдгүй байһаар. Администраци болбол МТС-эйнгээ территории болбосон түхэлтэй болгохо, хүдэлмэришэдэй байха гэр байранууды бариха, заһабарилха талаар уялгаяа хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Олонхи байранууд заһабарилдаагүй, хүйтэн юм. Заһабарилгын хүдэлмэришэдэй хамтын байрануудта аригсээр сахигданагүй, тэдэн уйтан ба харанхы байна. Хүдэлмэришэдэй эдэлхэ столово мүнөө хүртээр нэгдэлгүй, хамтын байрануудта радио бии болгогдоогүй байһаар.

Попереческэ тосхойнохон ветлечеснэй түлшгүгэй дээрһээ эмээ хүдлөөжэ, гутаажа байна. МТС-тэ ерһэн мэргэжэлтэд мүнөө хүртээр байртай болгогдоогүй. Хүдэлмэришэдэй ажалы зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй байһанһаа боложо, машинно-тракторна типовой мастерскойн барилгы дүүргэлгэ удааруулагдажа байна.

КПСС-эй Яруунын айком МТС-эй дирекцид ба тэрэнэй хангадаг колхозуудта багаар туһална.

С. Голдеев, хүдөө ажахын ба бэлдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой инструктор.

Тобшо сигналнууд

Нүүдэл наймаа эмхидхэнгүй. Курманкай аймагтай эд хэрэглэһэн үйлдбэрин Дыренэй сельпо колхозуудта нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэнгүй. Жэшээлхэдэ, Лениний нэрэмжэтэ колхозой холын гүүртэнүүдтэ эд бараа абаа-шажа наймаалагданагүй. Мүн тус сельпоной магазинуудта үбэлэй үдэ үлдэхэ дулаан хубсаһан наймаанда байнагүй.

Б. Будиев.

Хаалтаттай байдаг номой магазин. Яруунын аймагтай центр Соснов-Озёрск тосхойно номой магазин бии аад, үннэй хаалтаттай байна. Тиниһээ хургуулин багшанар ба хурагшад, аймагтай ажалшадта хэрэгтэй номууды абажа шадаһагүй. Хүдөөгэй библиотекэнүүдтэ, хургуулинуудта ном абаха гэжэ ерһэн хүнүүд минн бусаа.

Н. Николаев.

гектар бүриһөө дунда ээргээр 15 центнер, үгэжүүлһэн, уналхан сабшалануудтай га бүриһөө 40 — 50 центнерһээ доошо бэшэ үблэ хураха зорилготойбди. Энээнэй тулаа мүнөө Ринчин-Нима Бадмажаповай хүтэлбэрилдэг 18 хүнһөө бүридэһэн тэжээл бэлдхэлэй бригада сабшалангай газар дээрэ найм шэбхэ зөөжэ, тошон халаажа, саһа тогтоожо байна.

Малай ашаг шэмэ үгэлгыг дэжүүлхэ хэрэгтэ тэдэниин дулаан, һаруул, уужаа, ажал ехэтэй худалмэришүүдтэ гүйсэд механизацилан, типовой байрануудта хангажа хэрэгтэй. Зүгөөр мүнөө үдэ бии байһан малай байранууд улам ургажа байгаа малажаалайнэй эрилтэнүүдэе яашы хангажа шадаһагүй. Саашаада энэ тэсэсгүй дутагдалыг усадхаа гэжэ шийдэ, байгша ондо малай типовой байранууды олоор бариха эхилхэмнай. Энэ жэлдэ 150 үнэһэн, 150 тугалтай байха типовой хоёр байра, нүхэй ба ветеринарна таһагуудтай 12 үнэдэй багтаамжтай электрическэ агрегадаар үнэ нааха, ветеринарна таһагануудтай типовой нэгэ байра, 400—400 толгой хонидой ба хурыгадай байха типовой хоёр байра, 100 гахайн байха типовой хоёр байра, малшадтай һууха 4 гэр, нэгэ улаан булан, 4 бани гэхэ мэтэе барихаа хараалнабди. Эдэ барилтанууды бодоохын тулаа адагын 1000 кубометр барилгын шнэ модон, 250 кубометр шулуун хэрэгтэй. Мүнөө үдэ барилгын модо, шулуу бэлдэхэдэ, зөөхэ хүдэлмэрид 30 шахуу хүн, олон мори шарга, МТС-эй «С-80» гэжэ хүсэ ехэтэ нэгэ трактор ажаллажа байна. Цырен Мудасвай хүтэлбэрилдэг 12 хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада мүнөө 500 толгой тахлагай байрын барилга эхлэнхэй.

Үгэрһэн жэлдэ 75 мориной хүсэ-тэй тепловый электростанциин барилга дээрэ дархашуулай хүдэлмэрилжэ, тэрэнэ декабрь соо амжаллагада оруулаа. Энэ хүсэтэ электростанциин саашаада колхознойгоо экономикэ түргөөр хүгжөөхэ хэрэгтэһэн шийдхэһы үүргэ дүүргэжэ юм. Мүнөө дээрэ энэ электростанциин 500 шахуу айлай гэр, тосхойн эмхи зургаанууды, хургуулине, мориной хоёр байранууды гэрэлтүүлхэдэ гадна тээрме, пилорама, точилдолгын аппарат, шахтна худалдаа ула абалгын цасос, «ОС-1» гэжэ тарья эсбэрлэдэг машина, триерүүд гэхэ мэтэе хүдэлгэнэ. Хэдэн километрын газарта байдаг малажаалай 6 томо тоочконууды энэ электростанциин энергээр һаяар гэрэлтүүлхэ, даб дээрэ үнэдэе нааха, хонидой нооно хайшалах, һу, тоно буилуулха, соломо, силос, корнелодууды хэршэхэ хүдэлмэринүүдэе механизацилаха гэжэ шийдэнхэбди. Эдэ хүдэлмэринүүдэе механизацилаха машинанууд, түхээрлэгшүүд бии моторнууд худалдагдажа абтанхай. Наяхан үшөө нэгэ пилорама худалдажа абаадби. Тэрэнэй малай зоотехническэ барилганууды хэжэ байһан газарта ойро толдогдоод, хүдэлгэгдэжэ байха юм.

Мүнөө СССР-эй Верховно Советтэ хунгагша хунгалтын хүндэлхэдэ колхознигуудтай дунда дэлгэрэн социалистическэ мурысөөн үдэр ерэхэ бүри үргэнөөр дэлгэржэ байна. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолоор зоригжоһон манай колхозой гэгшүүд хүдөө ажахыг түргэнөөр хугжөөхын тулаа хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаха гэжэ шийдэнхэй.

Д. ЦЫБИКОВ,
Захаманай аймагтай Лениний нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

АВСТРИТАЙ БАТАЛХА ДОГОВОР ТУХАЙ

1954 оной февралын 12-то дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Берлинскэ зүблөөн дээрэ В. М. МОЛотовой хэһэн мэдүүлгэ

Советскэ правительство австрийскэ асуудалыг дары гуримшуулгыг эхэ удахшанартай гэжэ тоолон.

Австрийтай баталха гүрэнэй договорой проектын статьянууд тушаа урлада дүрбэн гүрэнэй туйлаһан хэлсээнүүдтэй зохилдуулан, Австрийтай гүрэнэй договорыг баталалга сүлөөтэ ба бээ даанхай австрийскэ гүрэнэй нэргээн байгуулгада хүргэхэ юм. Австри тухай асуудалыг ингэжэ шийдхэлгэ Европодо эб найрамдалыг бэхжүүлгын интересүүдтэ харюусана, гэхэтэй хамта, австрийскэ арайдал национальн эрхэнүүдыг хангаха ворилгонуудта таарана.

Австрийтай гүрэнэй договорыг баталха тухай хөөрлөөнүүдтэй 7 жэлэй туршала хэгдэж байһан болобошье, мүнөө хүртээр хэлсээнэй туйлагдаагүй байдал таарамжагүй байна гэжэ Советскэ правительство тоолон.

Австрийтай баталха гүрэнэй договор соо урдын германскэ активуудта хамаатый статьянуудыг 1949 ондо хэлсэхын тула хоёр жэл үлүүлгэй хэрэгтэй болоһонинь мэдэжэ, тинхэдэ энэ асуудал тушаа договорой проектын заабаринууд үшөө Потсдамскэ конференци дээрэ абтаһан шийдхэбэринуудтэ, мүн Австрида хамаатый политическэ ба экономическэ асуудалууд тушаа дүрбэн талын бусад хэлсээнүүдтэ бүхидөө тааралдаһан байгаа.

Австрийтай баталха гүрэнэй договорой проект миил хэдхэн статьянуудһаа бэшэн СССР-эй, Франциин, Англиин ба США-гэй хоорондо 1949 ондо гол түлэб зүбшөөгдлөн юм.

Австриин ерээдүйн бээ даанхай байдалтай ба сүлөөтэй нигта холбоотой асуудалыг США-гэй, Англиин ба Франциин түлөөлэгшэдэй хаража үзэхэ дүрагуй байһан ябадал Австрийтай баталха договорыг бэлдэхэ дүүргэлгэдэ эхэ наад болобо.

Италитай баталагдаһан эбэй договор соо Триестын Сүлөөтэй Территори тушаа абһан уялгануудһаа США-гэй ба Англиин бэлүүлхэнь шухала гэжэ Советскэ правительство тоолон. Триестын территори бодото дээрэн англо-американскэ сэрэгтэй база болгоод, энээн тушаа өөһдөнгөө уялгануудыг США-гэй ба Англиин дүүргэгүй ябадалыг огто зохихогүй хэрэг мүн гэжэ Советскэ правительство тоолон юм, тооложошье байна.

Һуушын хоёр жэл — 1952 ба 1953 онууд Австрийтай эбэй договорыг баталха зам дээрэ үшөө нэгэ наад дабалгада бүхидөө шахуу зориулагдан байһа.

1952 оной мартада США-гэй, Англиин ба Франциин правительствонууд Советскэ Союзтай хабаадалгагүйгээр, өөһдөнгөө ноуосар бэлдэхээн «хураангы договорой» проект гэдэгтэ гэнтэ табһан юм. Һүүлэй үедэ ноуоса ябуулгануудыг хэлэ даһан ябадал энде нүлөөлһөн бололотой.

Дүрбэн гүрэнэй анхандаа зүбшөөһөн шийдхэбэринуудтэ ба Австриин урдын хараа бодоло зүршлэһэн энэ шэнэ проектын австрийскэ правительствон эдэхитэйгээр дэмжэлһинь гайхалтай байгаа. Тиймэ болохоороо, Австриин правительствошье гүрэнэй дгдгөөр тухай асуудал шийдхэлгэ Һүүлшээр удаарууланһан түлөө харюусалгыг бээһэ зайсуулжа шадахагүй юм.

«Хураангы договорой» проектын СССР-т огто таарахагүй байһанинь мэдэжэ.

Нэгдэхээр, австрийскэ арайдал демократическэ эрхэнүүд тухай асуудал тэрэн соо тооло абтаагүй, тэрэн тухай дүрбэн гүрэнэй хоорондо хэлсэгдлэн, нилээд тодорхой заабаринууд гүрэнэй договорой проект соо бии юм.

Хоёрдохор, энэ проект США-гэй ба Англиин, удаа тэнь Франциин гар табатай Потсдамскэ хэлсээнүүд дотор, жэшээхэдэ, «урдын германскэ активууд» тушаа мэдэргэдлэн Советскэ Союзтай эрхэнүүдэ бүдүүлгээр элдбэ.

Өөһдөнгөө ноуосар бэлдэхээн «хураангы договорой» проект тушаа энэ бүтэмжгүй болоһоо США-гэй, Англиин ба Франциин правительствонуудай асарһан саһнаа хойшо хоёр жэл шахуу үнгэрөө. Мүнөө эсэстэ, гурбан гүрэнэй правительствонууд «хураангы договорой» проектыг зүбшэн хэлсэгдэ болуулаа гэжэ ойлгонобди. Тиймэлэ, Советскэ правительство гүрэнэй договорой баталгыг түргэдхын тула али бүхы юмэ хэхэ аргатай ба хэхэ шухала гэжэ тоолон.

Мүнөө үедэ энэ асуудал ямараар табигданаб?

Союзническа Комиссияр дамжуулан Австриин дүрбэн гүрэнэй хяналтаһаа сүлөөлгэ, Австриин эзэмлэгдэ хамаатый бүхы органуудыг

үгы хэжэ, бээ даанхай, бүрин эрхэтэй ба демократическэ гүрэн болгон Австриин нэргээн байгуулха бүрин арга боломжо мүнөө бии гэжэ Советскэ правительство тоолон.

Гэхэтэй хамта, Һүүлшын жэлнүүдтэй событнууд хадаа бээ даанхай гүрэн болгон Австриин демократическэ ба эб найрамдалда дуратай хүргэлтэ хангалгада тус договор соо онсо анхарал хандуулха шухала гэжэ харуулаа.

Энэнтэй дашарамдуулан, гитлеровскэ агрессиие даралгада ба Австриин сүлөөлгэдэ өөрынгөө эбсэгтэ хүсэнүүдээр хабаадаһан ямаршье гүрэндэ эсэргүү шэглүүлэгдлэн ямар нэгэн коалицинуудта гү, али сэрэгтэй союзуудта Австриин хабаадуулхагүй, мүн Австриин территори дээрэ гадаадын сэрэгтэй базануудыг байгуулхагүй гэнэ статья Австрийтай баталха договорто оруулха шухала.

Советскэ правительствонын иймэ дуралдал Австриин национальн бээ даанхай ба аюулгүй байдалтай интересүүдтэ харюусана. Иймэ статья оруулга гадаадын гүрэнүүдтэй аша туһада Австриин хүнүүдтэй ба материална ресурснуудыг тэршэлэн ашаглуулхагүй байна. Энэнь сүлөөтэ, бээ даанхай ба эб найрамдалда дуратай Австриин Европын центртэ шэнэдхэн байгуулгын шухала ээбсэг болохо гэнэ удхатай юм, энэ хадаа европейскэ аюулгүйгэ бэхжүүлхэ хэрэгтэ горьтойхон нэмэри болоно.

Саашаа, тодорхой зарим ушар баримтанууд тухай тогтон хэлэхэ шухала.

Баруунай гурбан гүрэнүүд бүхы Германниин демократическэ ба эб найрамдалда дуратай хүргэлтэ хангаха эбэй договорыг Германниин баталхаа яраанагүй, энэниин Советскэ правительство тооло абангүй байжа шадахагүй. Илангаяа «европейскэ хамгаалгын нэгдэл» тухай парижскэ договортой дашарамдуулан, Баруун Германниин милитаризмыг нэргээн байгуулха түсбүүдтэй бии байһы тооло абангүй байжа болохогүй.

Европодо агрессиие бэлтүүлэн, Һүүлшын хэдэн арабад жэлнүүдтэ германскэ милитаризм европейскэ бусад арадуудта эсэргүү шэглүүлэгдлэн сэрэгтэй блогуудта Австриин элдэб аргаар хабаадуулан ябадалһаа эхилбэ. Энэниин мартажа болохогүй.

Баруун Германниин зүгһөө Австриин хүсөөр нэгдүүлхэ шэнэ нэгдэлгэ уридшалан болуулаа зорилгоор эрид шанга хэмжээнүүдтэй абтахыг, демократическэ Австриин бээ даанхай байдалтай, тэрэнэй территориальн бүрин бүтэн байлгын ба хилэнүүдтэй ойроо хүртэшгүй байлгын үнэхөөр хангалалхыг эдэ бүгдэ эринэ.

Австрийтай баталха гүрэнэй договорой бэлдэхгдлэн проект соо энэ ушар байдалда анхарал хандуулагданхай. Жэшээхэдэ, энэ договорой проектын 3-дахы статья соо ингэжэ хэлэгдэнэ: «Союзна ба Холбоото гүрэнүүд хадаа Австриин суверенитэдэ ба бээ даанхай байдалыг Германниин мэдэрхэ, Австри болон австрийскэ территори тушаа территориальн, политическэ бүхы эрилтэнүүдтэ Германниин арасха ябадал хангаһан заабаринуудыг германскэ эб найрамдалтай договорто оруулха байна».

Зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа договорой проект соо аншилсыгэ хорихо тухай тухай статья бии юм. Жэшээхэдэ, 4-дахы статьягай 1-дхи пункт соо энэн тухай ингэжэ хэлэгдэнэ:

«Австриин ба Германниин хоорондо политическэ гү, али экономическэ союз хориглоно гэжэ Союзна болон Холбоото гүрэнүүд мэдүүлнэ. Австри энэ асуудалаар өөрынгөө харюусалгыг бүрин мэдэрхэ, Германниин политическэ гү, али экономическэ союзда ямаршье формоор орохогүй байна».

Эсэстэ, гүрэнэй договорой проектын 27-дохы статья өөрынгөө эбсэгжэлгыг нэргэхэ талаар германскэ территориин газар тээ ямар нэгэн хэмжээнүүдэ Германниин абжа шадахагүйн тула Союзна ба Холбоото гүрэнүүдтэй хани харилсаатый байхынь Австриин уялгана.

Баруун Германниин нэргэгдэжэ байгаа милитаризм зүгһөө Австрида бодото аюул бии болгодожэ байна гэжэ гэршэллэн баримтануудтай харагдаад байһаа, тус статьянуудай шухала байһанинь илангаяа тодорхой болоно. Баруун Германниин правительствода дүтэ байдаг хэлбэлтэй органуудтай мэдүүлгэнүүдтэй анхараһаа хандуулхагүй байжа болохогүй. Австриин бээ даанхайгаар тогтон байха аргагүй байһан тухай, тэрэниин Баруун Германниин мэдэлдэ оруулха шухала байһан тухай хо-

рото ханаата үзэл бодол тэдэ мэдүүлгэнүүд соо мүнөө номнодоно.

Австриин Германниин шэнээр нэгдүүлхэ гэнэн баруунгерманскэ милитаристнуудтай ба реваншистнуудтай түсбүүд Австриин засагай удирдагша бүлгүүдтэй зарим түлөөлэгшдтэй дундашье дэмжэгдэнэ.

Германскэ гүрэнэй нэгдэл нэргэхэ ябадалыг ба тэрэнэй демократическэ, эб найрамдалда дуратай хүргэлтэ хангаха, эбэй договорыг Германниин баталха тухай асуудалыг США-гэй, Англиин ба Франциин правительствонуудтай дахин дахин хойшолуулжа байһанинь илангаяа хараадаа абаа наа, тэрэниин тооло абангүй байжа болохогүй.

Германниин эбэй договорыг бэлдэхэ ба баталха тухай советскэ дуралдалыг США-гэй, Англиин ба Франциин түлөөлэгшэдтэй абаагүй байһанинь халагламаар байна, тийн Германниин баталха эбэй договор тухай асуудал мүнөө дээрэ шийдхэгдэгүй үлэнэ.

Мүнөө тохёолдоһон байдалда австрийскэ асуудалыг шийдхэхэ үедөө дүрбэн гүрэнүүд — США, Англи, Франци, СССР хадаа Баруун Германниин зүгһөө Австриин Германниин хүсөөр нэгдүүлхэ нэгдэлгэнүүдтэ уридшалан болуулаа ба Австриин бээ даанхай байдалыг хангаха хэмжээнүүдэ Европодо эб найрамдал бэхжүүлгын интересүүдтэ абаха уялгатай байна.

Германниин эбэй договорой баталгалмаар тиймэрхүү бүхы хэмжээнүүд хэрэггүй ба үлүү болохо юм гэжэ Советскэ правительство тухайлан.

Германниин эбэй договор баталалгыг түргэдхэхэ тухай Советскэ правительствонын оруулан дуралдалнууд иматгал энэ зорилгодо шэглүүлэгдэнэ. Германскэ ба австрийскэ арадууд, мүн Европын бусад арадууд Германниин эбэй договор баталха тухай асуудалыг тингэжэ шийдхэхыг хүсэбэ.

Билдэр мүнөөдэр Австриин гадаадын хэрэгүүдтэй министр г-н Фигльин хэһэн мэдүүлгэ шагнаабди. Австрийтай баталха гүрэнэй договор тухай асуудалыг тус зүблөөнэй зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдтэ оруулха тухай дуралдал табихадаа, советскэ делегати хадаа энэ асуудалыг зүбшэн хэлсэхэ үедэ австрийскэ делегатиин үгэ шагнахыг шухалада тоолоһон байгаа.

Манай зүблөөндэ ерэн Австриин түлөөлэгшдыг амаршаланбади. Австриин правительствода өөрынгөө хараа бодол тайлбарилха арга боломжыг энэ зүблөөн дээрэ үгэхэ шухала байгаа.

Германскэ асуудалыг зүбшэн хэлсэхэ үедэ билдэр германскэ ара-

„Бээ даанхай ба демократическэ Австриин нэргээн байгуулха тухай Гүрэнэй договорыг баталха тухай“

Европодо эб найрамдалыг бэхжүүлгын интересүүд ба австрийскэ арайдал национальн эрхэнүүд хангаха шухала байһан ябадал сүлөөтэй, бээ даанхай Австриин түргөөр нэргээн байгуулхыг эринэ, австрийскэ асуудалыг шийдхэлгэ дүрбэн гүрэнэй хэһэн хэлсээнүүдтэ тааралдаха ёһотой гэжэ СССР-эй, Франциин, Англиин ба США-гэй правительствонууд мэдэрнэ.

Энэнтэй зохилдуулан, дүрбэн гүрэнэй правительствонууд ингэжэ хэлсэбэ:

1. «Бээ даанхай ба демократическэ Австриин нэргээн байгуулха тухай гүрэнэй договорой» эсэсэй тексттэ гурбан нарын болзорто бэлдэхэ гэжэ гадаадын хэрэгүүдтэй Министрүүдтэй Орлогшонорто даалгаха, тинхэдэ энэ юммыг хүтэлбэри болгохо:

а) Дүрбэн гүрэнэй хоорондо 1949 ондо гол түлэб зүбшөөгдлэн Австрийтай баталха гүрэнэй договорой проектыг бэлдэхэ дүүргэхэ, тэрэнтэй зохилдуулан Австри бүрин эрхэтэй, бээ даанхай ба демократическэ гүрэн байхаар нэргэгдэхэ, дүрбэн гүрэнэй хилалтаһаа сүлөөлгэхэ, тийн мүнөө байгаа хилалтын механизм — Австри тушаа Союзническа Комиссиин үгы хэгдэхэ, Австриин эзэмлэгдэ зогсоогдохо байна;

в) Австрийтай баталха гүрэнэй договорой тексттэ нэмэлтэ нимэ статья оруулха гэбэл:

«Австри хадаа Германниин эсэргүүдтэ өөрынгөө эбсэгтэ хүсэнүүдээр хабаадалһан ямаршье гүрэндэ эсэргүү шэглүүлэгдлэн ямар нэгэн коалицинуудта гү, али сэрэгтэй союзуудта орохогүй гэнэн уялга абана.

Австри хадаа өөрынгөө территори дээрэ гадаадын сэрэгтэй базануудыг байгуулха ябадал тэршэлэн тохёолдуулхагүй, мүн гадаадын сэрэгтэй инструкторнуудыг ба мэргэжэлтэдыг Австрида хэрэгжэлгыг тохёолдуулхагүй гэнэн уялга абана».

Өөрынгөө татаһаа, США-гэй, Англиин, Франциин ба СССР-эй

дай түлөөлэгшэдтэй — Зүүн ба Баруун Германниин түлөөлэгшэдтэй үгэ шагнаха аргаяа ханагданхай байгаабди. Энэ зүблөөндэ Германниин түлөөлэгшэдтэ уриха тухай дуралдалыг баруунай гурбан гүрэнэй министрүүдтэй буруушаһан ябадалыг халаглангүй байжа болохогүй.

Договороор Советскэ Союзтай Австрида дамжуулан үгэхэ урдын германскэ активуудай түлөө 35-дахы статьягай ёһоор тогтоогдохон мүнэг түлэлгыг долларуур бэшэ, харин австрийскэ товарнуудыг үгэлгөөр бэлдүүлхэ гэнэн хэлсэхэ г-н Фигль австрийскэ правительствонын үмөнзһөө мэдүүлбэ.

Советскэ правительство энэ хүсэлгынэ дэмжэхээр бэлэн байна. Австриин правительствонын энэ хүсэлгынэ хараадаа абажа, Советскэ правительство хадаа 35-дахы статьяда заагданһан мүнгыг долларуур бэшэ, харин товарнуудыг үгэлгөөр Советскэ Союзта Австриин түлэхынь зүбшөөнэ.

35-дахы статьягай холбоотой бусад ажиглалтанууд тухай хэлэхэ болоо наа, тиймэрхүү асуудалуудыг шэнээр зүбшэн хэлсэхэ хадаа Австрийтай баталха эбэй договор тухай асуудал шийдхэлгэ бүри хүндэ болохохоно ба удааруулаһаа ондоо юмшыг үгэхэ шадахагүй байһанинь хараадаа абаха хэрэгтэй.

Дайнай үедэ ба тэрэнэй дүүрэнэй нүүлээр Австрида ушаруулагданһан гарза хохидолнууд тухай дурданһан зүйлэ энэ билдэр шагнаабди. Гэбшье, гитлеровскэ армийн составта оруулагданһан австрийскэ сэрэгүүд Советскэ Союзта ба Советскэ Союзһаа ондошье гүрэнүүдтэ угаа эхэ гарза хохидол ушарууланһан байгаа, энэниин мартажа болохогүй. Имагтал тиймэлэ Австри гитлеровскэ Германниин талада болохо дайнда хабаадаһанай түлөө харюусалгыг дааха юм гэжэ Австри тухай 1943 оной ноябрийн 1-нэй мэдээжэ Московскэ деклараци соо заагданһан юм. Гэбшье, Австриин ушарууланһан гарза хохидолой ялахада хубиеншье түлүүлхэ талаар ямар нэгэн уялганууд Австрида тохогодогүй, тохогодогүй. Австрийтай баталха договорой зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа проектын 35-дахы статья Австриин зөөри бэшэ болобошье, Австрида байгаа урдын германскэ активуудта миил хамаадаһаа, тинхэдэ урдын германскэ эд активуудыг догвор соо хараалагдаһан болзорой нүүлээр Австриин зөөри болохо байна.

Миний тайлбарилһан ханамжанууд тус зүблөөнэй үзэмжэдэ табигдаха, Советскэ Союзтай дуралдалнуудай үнэлгэ болгодобо.

Эдэ дуралдалнуудай удхын нимэ гэбэл:

а) Австриин правительство энэ статьягай заабаринуудыг сахиха гэнэн уялга бээдэ даажа абана;

б) Австриин правительствонын хүсэлгынэ дэмжэхэ, гүрэнэй договорой проектын 35-дахы статьягай ёһоор, урдын германскэ активуудай түлөө Советскэ Союзта түлэхэ мүнгыг товарнуудууд Австриин түлэхыг зүбшөөһөн тухай Советскэ Союзтай мэдээлэл анхаралда абтана.

2. Шэнэ аншилсыгэй нэгдэлгыг уридшалан болуулаа зорилгоор, Австриин зохихо зононуудай территори дээрэ байгаа дүрбэн гүрэнэй сэрэгүүдтэй гаралгыг Германниин эбэй договор баталха хүртээр саашадан хойшолуулха.

Союзническа Комиссиин үгы хэгдэхэтэй нэгэн дор гадаадын бүхы сэрэгүүдэ Вензһэе гаргаха.

Австрида саг зуура үлэн дүрбэн гүрэнэй сэрэгүүд эзэмлэгшэ сэрэгүүд бэшэ байха ба эзэмлэгшын уялгануудыг дүүргэхгүй юм, мүн австрийскэ захиргаанай хэрэгүүдтэ ба орой олонитын политическэ ажабайдалда хамаарахагүй байна.

Эдэ сэрэгүүдтэй эрхэ түлөөлэгшын Австриин хабаадалгатайгаар дүрбэн гүрэнэй бэлдэхэ ба Австрийтай баталагдаһан гүрэнэй договорой хүснэлгэ орохотой нэгэн дор хүснэлгэ орохо тухай хэлсэгээр тодорхойлогдохо болоно.

3. Триест городыг ба тэрэ шадарай территориин сэрэгтэй база болгон хэрэгжэхгүй гэнэн Советскэ Союзтай дуралдалтай зохилдуулан, Триест тухай асуудалыг хаража үзэхэ гэжэ гадаадын хэрэгүүдтэй Министрүүдтэй Орлогшонорто даалгаха.

Австрийтай баталха Гүрэнэй договор тухай асуудалыг шийдхэхэдэ өөрынгөө шухала зорилгыг мүнөөнэй Берлинскэ зүблөөнэй дүүргэхыг советскэ делегати хүсэбэ.

Австрийтай баталха договор тухай асуудалыг Советскэ Союзтай дуралдалһанай ёһоор шийдхэлгэ уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрлэе багдалгалтад нилээл эхэ удахшанартай байха нэн.

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдтэй министрүүдэй Берлинскэ зүблөөн

БЕРЛИН, февралын 12. (ТАСС-эй тухай корр.). Урдань Союзна Контрольно Советэй байһан гэр соо дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдтэй министрүүдтэй ээлжээтэ заседани мүнөөдэр болобо. Ж. Бидо түрүүлгшээр нуугаа.

Зүбшэн хэлсэгдэхэ зүйлнүүдтэйгээр гурбадахи пунктыг — австрийскэ Гүрэнэй договор тухай асуудалыг хаража үзэлгыг министрүүд эхилэбэ.

Түрүүлгшэ Бидо заседани нээһэнэйнгэ Һүүлээр Австриин гадаадын хэрэгүүдтэй министр Л. Фигль түрүүлгтэй австрийскэ правительствона делегатиин заседаниин залда орохынь уриба.

Австрийскэ Гүрэнэй договор тухай асуудалыг зүбшэн хэлсэхэдэ дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдтэй министрүүдтэй зүблөөндэ хүснэлгэ хабаадуулалхынь австрийскэ правительствонын гуйлтаар эхилэн мэдүүлгыг заседани дээрэ Л. Фигль ушарһан байна.

Австрийскэ Гүрэнэй договор баталалгыг дүүргэжэ, тэрэгээрэ сүлөөтэ ба бээ даанхай Австриин нэргэхынь гуйжа Фигль өөрынгөө мэдүүлгэ соо дүрбэн гүрэнэд хандаһан байна.

Австрийскэ Гүрэнэй договор тухай үшөө 1946 ондо эхилэгдлэн хэлсэн австрийскэ правительствоһаа яашье дулдыдахагүй шалтаганууд дээрэ үшөө эсэсэн түгсэхгдөөгүй байһан хэбэртэйгээр мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ. Имагтал США-гэй, Англиин ба Франциин, тэршэлэн тэдэнтэй адляар ябуулга хэдэг австрийскэ хархис ноурунуудай гэмээр сүлөөтэ ба бээ даанхай Австриин нэргэхэ ябадалтай хэдэн жэлэй турша соо унжагйруулагдажа байһан баримтыг олонитэйгэ ноуаа зорилгоор баруун гүрэнүүдтэй ба Австриин зонхилхы ноурунуудай үнийнэй ябуулгаар пропагандыг тингэжэ өөрынгөө мэдүүлгэ соо Фигль даһтан байна. Австрийскэ Гүрэнэй договор баталалгын нааһан шалтаган тушаа хлэхэдэ Фигль хадаа 1952 оной мартада баруунай гурбан гүрэнэй дуралдалһан ба австрийскэ правительствоаар дэмжэгдлэн «хураангы договор» гэдэгтэй проект тухай юмшыг хэлэнгүй гараа. Оройдоол 1953 оной ноябрыда баруунай гүрэнүүдтэй болуулан энэ проект хадаа австрийскэ асуудалаар дүрбэн гүрэнүүдтэй хэлсэхэ туйлаха аргагүйгээр зохёогдохон байгаа.

Юб гэхэдэ, үнэхөөрөө бээ даанхай ба демократическэ австрийскэ гүрэнэй нэргэхгэдэ шэглүүлэгдлэн ямаршье тогтоолнууд тэрэн соо хараалагдаагүй, харин Австрида фашистскэ ёһоо гурим нэргэхгэ дүүрэн арга үлөөгдлэн, тэршэлэн СССР-эй Австридахи экономическэ интересүүдтэ хамаатый статьянууд тэрэн соо оруулагдаагүй байһан юм.

СССР-эй Австридахи экономическэ интересүүдтэ хамаатый договорой проектын урда тэнь хэлсэгдлэн статьянуудыг, тухайлбал тэрэнэд дамжуулан үгтэһэн немецкэ активуудыг Австриин Советскэ Союзта түлэхэ, тэршэлэн Австрида нефть малтан абаха СССР-эй эрхыг хараалһан 35-дахы статья шэнээр хаража үзэхыг мэдүүлгэ соонь гуйгдана.

Фигльин мэдүүлгээ хэжэ дүүргэһэн Һүүлээр Илен үгэ абаа. Австрийскэ Гүрэнэй договор тухай асуудалыг зүбшэн хэлсэгдэхэ зүблөөн дээрэ тэрэниин хабаадуулхыг гуйһан австрийскэ правительствонын гуйлгыг тэрэ дэмжлэн байна. Австри тухай 1943 оной Московскэ деклараци бэлүүлхыг энэ зүблөөндэ хабаадажа байһан бүхы дүрбэн гүрэн хүснэлбн гэжэ Илен мэдүүлгэ. Дүрбэн гүрэнүүд австрийскэ Гүрэнэй договорой проектын бүхы дүшэн долоон статьянуудар нилээд горьтой.

БЕРЛИН, февралын 12. (ТАСС-эй тухай корр.). Үсэгдлэхэ хэлсэгдлэнэй ёһоор дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдтэй министрүүдтэй хаа-

гоор зүбшэлсэлгэ туйлаа Иден хэлээ. Үлэнһэн табан статьянын бидэнэр үгээс ойлло шадахагүй гэшэ аалдг гэжэ асуугаа. Тинхэтэй хамта дүрбэн гүрэнүүдтэй хоорондоо урда тэнь сэгдлэн австрийскэ Гүрэнэй ворой проектын 35-дахы статья хаража үзэхэ тухай Фигль мэдүүлгэ соогоо хэһэн гуйлгыг наһаанһан байна.

16-дахы, 27-дохы, 42-дохы, 48-бис статьянуудай мүнөө шийдхэгдэхгүй пунктнуудар ойлголсохо ба 35-дахы статья австрийскэ делегатиин гуйһангыг хаража үзэхэ зэргээр гаш хэрэгүүдтэй министрүүд австрийскэ Гүрэнэй договорыг энэ зүблөөн түгсэхэхэ гэнэн дуралдал оруулаа.

Удаань В. М. Молотов үгэ Австрийтай хэгдэхэ договор асуудалаар мэдүүлгэ хээ. В. М. Молотов мэдүүлгэ хэжэ дүүргэһэн «бээ даанхай ба демократическэ Австриин нэргэхэ» Гүрэнэй договор баталха тухай советскэ делегатиин дуралдал текст Франциин, Англиин ба США-гэй гадаадын хэрэгүүдтэй министрүүдтэ, тэршэлэн австрийскэ гадаа дамжуулан үгтэһэн байһа.

В. М. Молотовой нүүлээр Д. Лес үгэ абаа. Бүгдэлэн мэдэлгэ римтануудай бии байбашье, австрийскэ Гүрэнэй договорой мүнөө тэр баталагдаагүй ба Австриин лөөтэй ба бээ даанхай гүрэн нэргэхэ тухай 1943 оной Московскэ декларациин бэлүүлгэ байһандаа Советскэ Союз гэжэ харуулхыг тэрэ оролд байһа. Тинхэдэ Даллэс хадаа байдалтай тохёолдоһон шагаануудыг оройдошье шэжлэггүй гараа. Австрийскэ Гүрэнэй договор баталалгада тэнь лэ наад хаалта хадаа договорой проектын үсөөхэн статьянууд үгээс ойлголсогүй байһан байһан болоно гэжэ хэлээ.